

انکار

هر روز یکشنبه و چهارشنبه به پشت و قافیه نشر میشود

صاحب امتیاز و مدیر مسئول : فیض محمد «انگار»

آدرس دفتر جریده : جاده میوند پارتمان ۴۲

شماره تیلیفون — آدرس تلگرافی : انگار

تاسیس ۹ حوت ۱۳۲۹

شماره ۵۸۳

سال اول

یکشنبه ۴ حمل ۱۳۳۰

شاغلی محمودی

شاغلی نورمحمدتیره کی

آزادی مراکش

صدای حق را نمیتوان با زور خاموش

ساخت

در سیر تاریخ بارها جاه طلبی و خود خواهی و عدم احترام بحقوق بشر در صحنه گیتی درامه های تنگین و خون بینی تولید و خون ملیو آنها و لاد آدم راریخته است مادر حیات خود دو بار در اثر همان عوامل - آتش دو جنگ عمومی را مشتعل دیده و ملیو نه جان و اطفال بیگناه قدا حرض و آز چند نفر جاه طلب و دشمن حقوق و مساوات و آزادی بشر گردیدند اما با وجود تشکیل یونو و تعهدات اعضا آن و تدوین حقوق بشر و اشتراک تقریباً همه ملل گیتی در آن - باز هم بازار تجاوز و تعدی و عدم احترام بحقوق و آزادی بشر گرم است .

این بار دوم است که صدای احتجاج و مجاهده مردم حق پرست - بیوسیکه - بی پناه و ملکی مراکش بلند شده و لی بزور برچه از طرف مستعمره جویان و حشاشتا سان خاموش ساخته میشود - امروز مردم در هر گوشه دنیا بیدار شده و بحقوق خود آشنا گشته و دسته استعمار طلب را خوب تشخیص نموده - و دیگر هیچکس نمیتواند با زور سر نیزه حسیات آزادی خواهی و حق پرستی مردم را خاموش سازد .

این فرض اساسی یونو است که اعضا خود را با احترام حقوق بشر و آزادی ملل آشنا ساخته و بآنها بفهماند که دیگر بازار تجاوز و تعدی و زور کساد شده و مراجعت به وحشت و خونخواری و دسیسه و اختناق آزادی خواهی کار انسان نیست - این آرزوی ملل را باید یونو با تدوین قوانین اساسی و مجبور ساختن اعضا جامعه با احترام آن و بیدار ساختن مردم با نشرات آزادی مین نماید - اگر

بقیه در صفحه ۲

بسیوی هدف معین!

در زندگانی انفرادی و اجتماعی تعیین هدف عمومی از ضروریات درجه اول موفقیت افراد و جوامع بوده - بدون در نظر داشتن يك هدف واضح و معین تمام حرکات و اعمال ما نتیجه نخواهد داشت . برای رسیدن به هدف عالی اجتماعی لازم است سعی مشترك و عمومی بعمل آید - در این صورت حصول آن کدام مشکلات و مانع لاینحل نخواهد داشت . برای تامین هدف اجتماعی ضروری است توجه عامه را بآن معطوف ساخته در تحکیم و اتحاد مساعی - عمومی جهت احراز هدف مذکور کوشیده شود و از همان عامه برای حصول آن تربیه شود . تربیه ذهنیت عامه برای بدست آوردن مقصود مشترك احزاب صحیح - مطبوعات آزاد - اجتماعات آزاد سیاسی و تصایمی خطابه های بدون کنترل را ایجاد میکنند . اکنون که مطبوعات آزاد ساخته شده و اجتماعات و ایراد خطابه ها نیز مانع جدی ندارد باید هدف واضح و آشکارای ملی تعیین رهنه خیر خواهان و افراد منور مملکت برای احراز آن عموم را رهنمائی نمایند یعنی ذهنیت شان را بزرگان عام فهم تربیه کنند . و اتحاد دیگر ساکت نشستن و ناظر بودن به اوضاع و گفتن (بامن چه) گناه غیر قابل عفو است بعقیده من بیداری بیشتر سیاسی عامه هدف اولین ملی باید باشد که تمام هم رهنمایان صادق و قدا کار باید درین راه صرف شود خصوصاً اکنون که تمام اثار پذیرفتن تربیه سیاسی بطور واضح در عامه دیده میشود . تربیه ذهنیت سیاسی عامه انوقت تامین شده میتواند که مسئولیت بیشتر امور حکومت بدوش عامه اتکا داده شود و عامه این مسئولیت را تنها توسط احزاب صحیح سیاسی خویش خویتر قبول خواهند کرد و نمایندگان یا وجدان و

بقیه در صفحه ۳

شاغلی رحیم غفوری

بندیه آزادی مراکش

ملل گیتی با این اصل اساسی ایمان نیاورده و به فارمول زور و تجاوز و وحشت معتقد باشند - دنیا هیچگاه شاهد صلح را باغوش نکشیده و یا ز جهان صحنه يك جنگ خونین تر دیگری میگردد - اگر یونو میل دارد که شرف و حیثیت خود را حفظ کرده و بمقدرات شوم جامعه ملل گذشته تجاوز نمودار نشود - باید از حقوق بشر در هر گوشه دنیا بلا تفریق و ترجیح حمایت کرده و منشی جامعه ملل ترگویی و سایر اعضا این موسسه باید بر علیه متجاوز صدای خود را بلند نموده و اقدامات عملی نمایند. ای کاش همان روح مردی و شهامت که دیروز مجاهدین فدا کار عرب را با فدا سیر میداد - امروز باز در عروق و شرائین جامعه عرب و هفتاد ملیون کتله عرب که پهلو هم افتاده اند بیدار شده و آنها بتوانند با زور و تجاوز بقوت و شتاب این جواب داده و نگذارند که قضاوت تاریخ - خط سیاه بی پروائی و کم همتی را بر ایتام ناسی شان بکشد .

ای کسانی که در راه حصول حق و آزادی خویش جان داده و با توپ و طیاره و بمبارانهای با دست خالی و قوه عزم و اراده خود مبارزه میکنید - بدانید که حق با شما است - قلب همه حقیرستان با شماست و این صدای هم دردی حقیرستان در هر گوشه دنیا هم يك بیم اتوم معنویت که انفجاران روان متجاوزین و خونخواران را متزلزل ساخته و روزی میرسد که بنیاد استعمار بکلی نیست و نابود گردد - یقین نمائید که این نصر فوسوده استعمار از بنیاد متزلزل گردیده و تخریب و امحاء آن قریب است .

ما از صمیم قلب به نهضت آزادیخواهی مجاهدین مراکش همگوا بوده امید داریم همه مسلمانان و مخصوصا عالم عرب مجاهدین فدا کار مراکش را تشویق نمایند .

x بر آنا نیکه ازین وسیله باک استفاده تا پاک و ملوئی نمودند ... ! ولی رحمت حق بر تو ای نویسنده حساسیکه هنوز روح عالیت منکوب نگردیده ... !!! از این فرصت طلاشی استفاده کن و بر خود جنبشی ده و از اسراریکه در نوك قلم نهفته اند برای ایضاظ - بیداری و تحریک روحی اینای وطن مقتضع شو !! .

بتو ای نویسنده حساس مژده بر تو! ای نویسنده حساسی که حساسیت و آرزوهای پاک و بی آرایش اجازت آنرا نمیداد قلم منزله و مو شگافت را بر سر بر صفحه بجو لان آوری که باری باز ماندگان هوشمند و درایت آنرا و روان سیاه زندگان تو و امثال خواننده و بر آن نفرین بفرستند - مژده بر تو که بالاخر و پس از طی ادوار ظالمانی ستاره درخشنده و متلالی بر افق آرزو و امال اجتماعی تو طالع گردید و دیگر حساسیت را در روح - نفس را در گلو - آه را در سینه و قریب را در قلب بیم و اندیشه اختناق نیست !! دیگر تو با این هراس اندر نیستی - ذوق تحریر - آرزوی رهنمونی و رهبری - میل راست گوئی و راست بوشی - هوس ارشاد و تلقین و بالاخر اراده سعی و مجاهده تراد در جوکات معینی تید و محدود نمایند !! ازین اندیشه بر خود نمیلرزی که اخلاقت او را سیاهی را بنام مدافعه - تعلق - خدعه - فریب و ریا کاری در صفحات زندگی تو ضمیمه نمایند و ذکر بی بد نامی از خود بیادگار گزاری !! نی تو ای نویسنده حساسی که تا کتون قلم مغزمت را با این آلودگیها بمالوده شی !! و ضمیر پاک و نزهت را ملوث ساخته شی !! مژده بساد بر تو !! آمد روزگار تا نیکه جسم افسرده تر از روحی د بیکردمید و اکنون اجازت دم زدن و نفس کشیدن یافت !! دیگر با این اندیشه مباش که راست تگویی و پیرامون راستی و درست کرداری فکرائی !! اکنون گمان منبر که راست گفتن را رخصتی و درست گرائیدن را هیمتی نیست !! نی وقت آنست خامه را برداری و آرزوهای نیک و خسته ات را در قید تحریر بیاوری !! مایوس نشو !! طی شد لیل و نهاری که کابوس ترس و وحشت روح و روان ترا می گداخت و نفست را بشمار میآورده !! دیگر برین جهان نوین که جهانی در بی اعمار و احیای آنست خو شبین شو !! افکرت را از بی اندیشه های مشوش ساز که جز آرزوی نیل بیک - حیات آزاد مرام دیگری در آن نهفته نباشد !! یاس و حرمان را بر خود راه مده چه هنوز روح مجادله و ستیز با ناملایمات در کالبد ما زنده است !! خامه را پاک و نزه آفریده اند - لوث و آلودگی را نمی شاید !! در بیخ تحریک روحی اینای وطن مقتضع شو !! .

شاغلی عزیز حسین "سمود"

ادبیات

شاغلی پتیم

يك محیط چگونه میتوان ترقی کرد

دا ولی ؟

گرامی ام آقای انکار! نامه های ملی انکار که مشتمل
 بیک سلسله مقالات و مضامین دلچسپ و جذاب مفید حال
 جامعه است نهایت توجه ام را بخود جلب ساخته و ادامه کرد
 تا اولادوام و پایه این روزنامه ملی و عام المنفعه
 را با توفیق بیشتر موسس و سایر نویسندگان عزیز را در
 راه تامین و توسعه همچو اقدامات جوانمردانه از دربار
 احدیت (ج) مسئلت و ثانیا خواستم درین زمینه که مرا
 و منظور نویسنده گان گرامی همانا پیشرفت و ترقی این خطه
 عقب مانده عالم است چیزی نوشته و در برابر او اظهار
 عقاید و درد های قلبی خویش که از سالیان دراز است در
 اعماق قلبم مسکن گرفته و تا امروز موقع و فرصت ظهور
 آن سعادت ننموده - چندی بپردازم .

طبیعت می برخلاف شو هم به خروش راته فضا ده
 خیل قلم داخل ماردی خپله خوله راته بلا ده
 چوکی خای نه را کوی هیخ نه د میز به ما رضا ده
 لیز ژوندون را بوری اورشو اوس به مرگ می بنسلاد ده
 ز به می سیند شود غمو نو

آیا چگونه وجه وقت میتواند که این خطه و محیط عقبمانده
 و فلاکت زده از تنگنای مذلت و بد بختی نجات یافته در
 جاده تمدن و ترقی گامزن گردد؟ زمانیکه عینک سیاه و
 بد بینی از چشمها دور و بغض و عداوت از قلوب مرتفع
 و سوء ظن و دوشی و تفرقه اندازی از بین جامعه رخت بر
 بسته تخم سعادت - اتحاد و اتفاق و وحدت و یگانگی و
 حسن نیت در اعماق قلب مدفون و کاشته شده فوق امتیاز
 مستثنی بر صفات در ذات افراد تبخه افغانی نباشد. هم
 چنان هنگامیکه اشخاص خد متگار و صادق تقدیر و تحسین
 و رشوه ستانان خونخوار مضمحل گردیده قلم از نگارش
 الفاظ و جملات تملق و چاپلوسی مصون و به نوشته های
 حقیقت و راستی که شایسته آنست میادرت و ورزیده حقیقت
 را زیر خاکسترو ناحق را در انظار عامه به لباس راستی
 جلوه نداده خوب و بد را بدون خوف و هراس علنی و آشکار
 بدارد. خلاصه در وقتیکه انتقادات و نگارشات حقا نه
 روزنامه هادر افکار و انظار اشخاص و دواثر ذی دخل یاوه
 سرائی و لامعنی بنداشته نشده بدون بد بردن درسی اصلاح
 همان نواص خود مجاهدت بخرج بندد که به سریع ترین
 فرصت زائل و دفع گردد با احترام .

عقل جو کر موجونو
 زه پر خپل وطن غریب یم خوار وطن تر ما غریب دی
 نه خواخوژی می لیده شی نه می یو چیری حبیب دی
 زی تیرونی نجان بولسم هم هغه ز ما رهیب دی
 قند عمل راته گنجه میرشی ز ما داسی بد نصیب دی

کتابیم رانه کنار شو
 له کتنی می و یزار شو
 خویشی لیری کوی له خانه چه می نه راجی خندا هیخ
 سترگی هم راته مهر بزی او سبکی نسته د ژرا هیخ
 خوب له مانه مرور شو نه شی وکتل تر شا هیخ
 زه پشتو لیکم یاوسی شی هلم هم نه دی بخلا هیخ
 خیر نه یمه له مینسی
 وحی شوی دزوگی و ینسی

بقیه بسوی حد فمین
 با سواد را به مسئولیت خود انتخاب نموده و بعدا -
 مطابق مقررات عمومی دیمو کراسی در حکومت شاهی
 مشروطه عملا اشتراک کنند و آنرا تأیید و تقویه کنند
 برای عملی ساختن این مرام باید یک قانون مکمل -
 انتخابات و کلا از طرف شعراء ملی با سرعت ترین اوقات
 تدوین شود که با اثر آن مجلا و مجلا بازی از بین رفته
 انتخابات آزاد بعمل آید و نیز قانون اساسی ما قابل
 غور و دقت بوده باید بحساب مفاد عمومی بیشتر تبدیل
 و تکمیل شود. در خاتمه باز میگویم "مو" ثر ترین
 وسیله برای بیداری عامه اینست که بر تشکیل احزاب
 صحیح سیاسی و گفتن و نوشتن آزاد کدام یا بندی -
 نباشد! زیرا همچو یا بندی ها روحیات ملت را ضعیف
 می سازد .

بشارت : جریده ملی به نام وطن تازه در صف
 مطبوعات ملی نمودار شده - مطالعه مضامین دلچسپ آن
 را بصوم توصیه نموده از خداوند برای صاحب امتیاز
 دانشمند آن شاغلی غبار و مدیر مسئول آن شاغلی خروش
 توفیق خدمت مزید بوطن خواسته و از دیاد همچو
 جراید ملی را تمنا داریم .

آرزوهای مردم :

شاغلی غلام حسن صافی

آمدگب :

شاغلی محمدابراهیم خلیل

راه نجات

ما به نظام حکومت مشروطه شاهمی احترام داشته و داریم زیرا برای امنیت افغانستان و برقراری نظام عمومی وجود آن يك امر مهم است ولی برای اصلاح و بهبودی - اوضاع عامه و اعتلاء وطن و رفع شکایات ایجاب مینماید که حکومت بدست ملت باشد و آن وقتی شده میتواند که احزاب سیاسی از طرف خود ملت بوجود آمده و انتخابات نمایندگان شورا ملی بتمام معنی آزاد بوده در مرکز و اطراف هیچ گونه مداخله حکومتی نباشد تا احزاب سیاسی آزادانه فعالیت کرده در انتخابات سهم بگیرند و قبیله نمایندگان حقیقی ملت بشورا آمدند طبعاً یگانه ماوا و ملجا اصلاحات و رفع شکایات و بهبودی اوضاع ملت شورا یعنی نمایندگان خود ملت است - حزبی که در شورا اکثریت پیدا نماید - البته از طرف شاه مأمور به تشکیل کابینه میگردد و آن وقت کابینه از طرف نمایندگان حقیقی ملت تشکیل و امور ملت را بدست اجرا میگیرد - گو یا این کابینه بخود ملت مسئول بوده خوب بد آن بخود ملت تعلق دارد مقام سلطنت از شکایات ملت مصون بوده فرضاً نا رضایت های که اگر از طرف اعمال اینگونه کابینه در ملت بوجود میآید اعتراضات آن متوجه خود کابینه میباشد و لهذا مقام سلطنت و تخت و تاج مصون میماند. مثال کوچک آن بلدیة کابل است - رئیس بلدیة در اثر انتخابات آزاد بلدیة از طرف نمایندگان خود مردم مهرور شده اگر شکایتی پیدا شود مسلماً با انتخاب خودشان است نه حکومت. پس بوجود آمدن احزاب سیاسی و انتخاب آزاد شورا و تشکیل کابینه از طرف شورا یگانه راه نجات است و باین ترتیب مجرایی برای افکار بهیخواهان وطن پیدا و شکایات بکلی رفع و امنیت و طمانیت اساسی برقرار میگردد و يك دولت حقیقی دیموکراسی بنظام مشروطه شاهمی بوجود آمده مسلماً ملت برای قیام وحدت ملی و بهبود اوضاع عامه و اعتلاء وطن برهنمونی و ثبات پادشاه جوان و دیموکرات خود کار و فعالیت مینماید .

خواهش

نامه انکار به نسبت خوردی قطع خویش از نویسندگان محترم خواهشمند است تا در تحریر مضامین سودمند خود ملاحظه ضیق جلی را در نظر داشته بیش از يك منتهی یکتیم ستون مقاله ننویسند .

اشتراک

کابل : ۳۶ افغانی سالانه

ولایات : ۴۰ رو رو

خارج : ۴ دالر رو

قیمت يك شماره ۵۰ پول

مطبوعه گیتنر شخصی انکار - کابل

بحق هیچ کس ظلم غیر حق نکنید

بجز به مهر نظر سوی لچ و لق نکنید

باستغاثه من غور کرده حق بد مید

تسلیم به سیه کردن ورق نکنید

فغان من شنوید و کنید غور در آن

بجرم خواستن حق مرا نسق نکنید

ز من سخن نشنیده بعرف اهل غرض

ز خشم - چشم سر من الل یلق نکنید

یگو به حکمرین استخوان ما امسال

چو پارسان بدندان خویش تق بوق نکنید

مدیر رفته به پسخانه خواب بر سر کوچ

ز کار دست کشید و ترق ترق نکنید

بمقصودی که خریدار نو گمان بیروش

لباس کهنه خود را جوق بوق نکنید

به نردبان تملق با سمان نروید

که بس بظان زبقتاده و بوق نکنید

بصیب خویش عزیزان مهر لقب ندهید

بروی کاسه گل لیش زر ورق نکنید

ز پارت بازی بسیار ای جوان مردان

بدست - وحدت ملی خویش شق نکنید

کتاب وحدت ملی قوم افغان را

برای تفرقه از هم ورق ورق نکنید

چه سود گفتن بسیار چون عمل نبود

بد یگ آنچه ندارید در طبق نکنید

حقوق حقه قوم غیور بشتون را

فرو گذاشت - به تن تابودرمز نکنید

دگر به یا نزنید و بدست بردارید

خلیل خویش ازین پیش لق و بوق نکنید